

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Kort Begreb af Verdens Krønike i Sammenhæng

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 279. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1812_189-txt-shoot-idm7898.pdf (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Den udvortes Gudstjeneste har Napoleon igen oprettet i Frankrig, og den udvortes Skikkelighed har han søgt at kalde tilbage ved Love; men Troen kan han ikke give sit Folk, og kommer den ikke tilbage, kan selv Han opleve den Dag, da Kraftens Levninger ere fortærede. Alt før Revolutionen dyrkedes med Iver kun 280trende Kundskabsgrene: Kemi, Astronomi og Mathematik, og hvor disse ret blomstre, behøves intet andet Vidnesbyrd om, at det aandelige Træ er sin Udgang nær. Hine Kundskaber forlyste endnu længere, end Ordgranskning og Sagakyndighed vantro Sjæle, ei allene for Nyttens Skyld i det daglige Liv, men ogsaa fordi de snarere lede fra end til Religjonen. Ved at opløse Legemerne i deres usynlige Bestanddele, bekræftes Man i Indbildningen, at det hele Menneske kun er et Legeme, der opløses ved Døden; ved at beregne Himmellegerernes Gang og efterforske de *nærmeste* Aarsager til Alt, hvad som i det Høie minder om Gud, hjælpes Man til at glemme ham; i den indholdsløse Uendelighed, Mathematiken viser, opdager Man et kærkomment Billede af Sjælen, med dens uendelige Fremhigen, og fries fra Forestillingen om en Evighed, som forfærder alle Guds Uvenner. Indseer Man end, hvor nær beslægtet Sjælen i denne Kundskabskreds: Mathematiken, med sin ideløse Tydelighed og anmassede Selvstændighed maa være med den menneskelige Forstand, naar denne stadfæster sig i hovmodig Vantro, da forstaaer Man *hvor* meget Sandt der er i den almindelige Paastand, at Kristendommen er Videnskaberne i Veien, og kan tillige kaste et mærkeligt Blik paa deres Stamtavle. Endel af disse Kundskaber kan længe bevares igennem Brugen, men den videnskabelige Syslen dermed holder snart op af sig selv, thi *selvstændig* kan Sjælen ikke være, og naar den 281formastelig prøver derpaa, bliver den flux Legemets Træl. Mærkværdig i flere Maader er den underlige Røst Chateaubriand i den sidste Tid har opløftet. Under Ugudelighedens frækkeste Tidsrum udarbeidede han et Værk til Kristendommens Forsvar og har senere i ubunden Stil skrevet et Slags Digt, om Kristendoms og Hedenskabs Kamp. Ukristen er *han* vel ikke, men han synes kun at stride for Kristendommen i sin katolske Skikkelse, som den fuldkomneste Mythologi, og det er at salve den til Jordefærd. Naar et Folk bliver vantro, da spottes og anfaldes Kristendommen, og først naar Man har overvundet Frygten tilligemed Ærbødigheden, leger Man med den.